

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Président de la Chambre des Représentants, le 22 mars 1988, d'une demande d'avis sur une proposition de loi "limitant l'utilisation des véhicules à moteur", a donné le 3 octobre 1990 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 22 maart 1988 door de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van wet "houdende beperkingen op het gebruik van motorvoertuigen", heeft op 3 oktober 1990 het volgend advies gegeven :

La proposition entend, dans des buts divers que relatent ses développements, réglementer l'utilisation des véhicules à moteur. Une telle réglementation relève de la compétence de l'autorité nationale.

Une autre question, liée à l'interprétation des dispositions de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, apparaît ici. Tel qu'il a été modifié par la loi spéciale du 8 août 1988, l'article 6, § 4, 3°, de la loi spéciale prescrit, en effet, que les Exécutifs soient associés "à l'élaboration des règles de police générale et de la réglementation relatives aux communications et aux transports".

Faut-il considérer que cette association ne serait pas prescrite lorsque l'oeuvre de confection de la loi est déclenchée à l'initiative d'un membre d'une assemblée législative et qu'elle serait réservée aux modes d'élaboration qui découlent d'une initiative gouvernementale ? Cette prétention serait injustifiée. Elle ne s'autoriserait d'aucune disposition de texte. Elle s'inscrirait en violation de l'article 27 de la Constitution qui, s'il permet de recourir à deux formes distinctes d'initiative, requiert un mode identique d'élaboration de la loi.

Elle permettrait aussi, via l'initiative parlementaire, de passer outre à l'obligation inscrite dans la loi spéciale de réformes institutionnelles d'associer, dans les cas qu'elle détermine, les Exécutifs régionaux à la confection de la loi. De ce point de vue, elle méconnaîtrait une règle répartissant les compétences, au sens des articles 1er, 26, § 1er, et 124bis de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage.

.../...

Il convient néanmoins de souligner que l'article 6, § 4, 3°, de la loi spéciale de réformes institutionnelles ne requiert pas que les Exécutifs régionaux soient associés, dans les domaines qu'elle détermine, à l'initiative de la loi; elle prescrit seulement qu'ils le soient à son "élaboration" et ne préjuge donc pas le moment où la procédure d'association sera mise en oeuvre. Il revient à l'assemblée saisie d'une proposition dont l'objet est visé par la disposition qui vient d'être rappelée de concevoir les techniques appropriées pour associer les Exécutifs régionaux à l'élaboration de la loi proposée.

En d'autres termes, la loi spéciale ne permet pas de déterminer le moment précis où, entre le dépôt du texte et son adoption, l'association doit se réaliser. Tout au plus, peut-on considérer que la procédure d'association devrait avoir lieu à un moment utile, c'est-à-dire à un stade de l'élaboration de la loi qui ne réduise pas cette association à une simple formalité.

Dans la mesure où les Exécutifs régionaux peuvent encore être associés à la procédure de confection de la loi proposée, et où un texte différent peut résulter des délibérations qui auront lieu à ce moment, il faut con

.../...

sidérer que la proposition n'est pas en état d'être soumise à l'examen de la section de législation (1).

(1) Dans le même sens, voy. l'avis de la section de législation du 25 septembre 1989, n° L. 18.827/9, sur une proposition de loi déposée par M. Van Dienderen "interdisant les exhibitions aériennes et les vols à basse altitude".

Het voorstel wil het gebruik van motorvoertuigen reglementeren, met verschillende bedoelingen welke in de toelichting vermeld zijn. Zulke regeling valt onder de bevoegdheid van de nationale overheid.

Een ander vraagstuk, dat verband houdt met de uitlegging van de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is hier aan de orde. Artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet, zoals het gewijzigd is bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, schrijft immers voor dat de Executieven worden betrokken bij "het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer".

Moet worden aangenomen dat het betrekken van de Executieven niet vereist zou zijn wanneer de wet tot stand komt op initiatief van een lid van een wetgevende vergadering, maar alleen zou gelden voor de wijzen van ontwerpen op initiatief van de Regering? Een dergelijk standpunt zou onterecht zijn. Het zou in geen enkele bepaling van een tekst steun vinden en een schending inhouden van artikel 27 van de Grondwet, dat weliswaar twee verschillende vormen van initiatief toestaat, doch vereist dat de wet op dezelfde wijze wordt ontworpen.

Een zodanig standpunt zou het, via het parlementaire initiatief, ook mogelijk maken om voorbij te gaan aan de verplichting, die in de bijzondere wet tot hervorming der instellingen is ingeschreven, om de Gewestexecutieven in de gevallen die deze wet bepaalt, bij het maken van de wet te betrekken. Uit dit oogpunt zou dat standpunt een regel betreffende de verdeling van de bevoegdheden in de zin van de artikelen 1, 26, § 1, en 124bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, niet in acht nemen.

Er behoort evenwel te worden beklemtoond dat artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen niet vereist dat de Gewestexecutieven, op de terreinen die het bepaalt, worden betrokken bij het initiatief om een wet te maken; het schrijft alleen voor dat ze moeten worden betrokken bij het "ontwerpen" ervan en zegt dus niets over het tijdstip waarop de procedure om de Executieven te betrekken wordt toegepast. De vergadering die geadieerd is ter zake van een voorstel over een onderwerp bedoeld in de zoëven in herinnering gebrachte bepaling, heeft tot taak de gepaste methoden uit te denken om de Gewestexecutieven bij het ontwerpen van de voorgestelde wet te betrekken.

Met andere woorden, er kan op grond van de bijzondere wet niet worden bepaald op welk exact moment tussen het indienen van de tekst en de goedkeuring ervan de Gewestexecutieven moeten worden betrokken. Hooguit kan men ervan uitgaan dat de procedure om de Gewestexecutieven te betrekken op een dienstig ogenblik haar beloop moet hebben, namelijk in een stadium van het ontwerpen van de wet waarin het betrekken van de Gewestexecutieven niet tot een loutere formaliteit verwordt.

Doordat de Gewestexecutieven nog bij de procedure voor het maken van de voorgestelde wet kunnen worden betrokken en het overleg dat op dat ogenblik zal plaatsvinden een verschillende tekst kan opleveren, moet er van uit worden gegaan dat het voorstel niet in zoverre gereed is

.../...

dat het aan de afdeling wetgeving ter fine van onderzoek kan worden voorgelegd (1).

(1) In dezelfde zin, zie het advies van de afdeling wetgeving van 25 september 1989, nr. L. 18.827/9, over een door de heer Van Dienderen ingediend voorstel van wet "tot verbod op het houden van luchtvaartshows en het vliegen op lage hoogte".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs : P. TAPIE,
de Heren :

président,
voorzitter,

R. ANDERSEN,
M. LEROY,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. RIGAUX,
F. DELPEREE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

Madame : R. DEROT,
Mevrouw :

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. B. JADOT, auditeur adjoint.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. JADOT, adjunct-auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

R. DEROT.

P. TAPIE.